

Tremtinys

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS SAVAITRAŠTIS

2010 m. balandžio 15 d.

Eina nuo 1988 m.

spalio 28 d.

Nr. 14 (892)

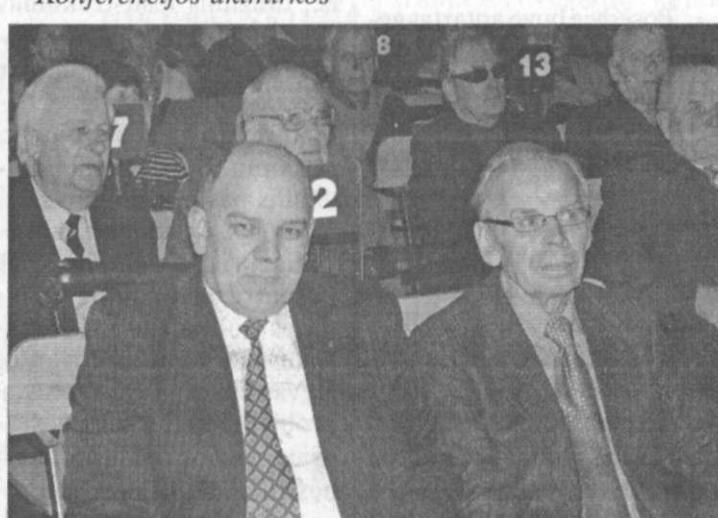
Vienas tikslas

Kovo 21 d. po šv. Mišių LPKTS Šiaulių filialo nariai rinkosi į ataskaitinę konferenciją-susirinkimą Šiaulių mst. savivaldybės salėje. Į konferenciją atvyko nemažas būrys kiestų svečių: LPKTS pirmininko pavaduotojas G. Uogintas, Šiaulių mst. savivaldybės administracijos direktorius V. Damulevičius su žmona, TS-LKD Šiaulių skyriaus pirmininkas J. Bartkus, Prisikėlimo apygardos vadės J. Mocius, Šiaulių mst. Sajūdžio pirmininkas A. Kulikauskas, LPKTB pirmininkė E. Bagdonienė.

Konferencija prasidėjo Lietuvos himnu, sugedotu LPKTS Šiaulių filialo choro „Tremtinys“. Tylos minute buvo pagerbtai metų bėgėje išėjusieji Amžinybėn. Vėliau vienims jubiliatams sudainuotas „Ilgiausių metų“.

Svečiai pasisakydami sveikino su pavasariu, laisvos Lietuvos 20-mečiu, minėjo, kad artėja savivaldybių rinkimai ir todėl reikia mąstyti, kokiemis žmonėms patikėsim Lietuvą, linkėjo kantriai ištverti sunkmetį.

(keliamas į 3 psl.)

Nevalia nuleisti rankas

Publicistas Edmundas Simanaitis savo straipsnyje „Piliečiu ne gimstama, o tampama“ („Tremtinys“, 2010 m. balandžio 2 d.) nagrinėja gyvybiškai svarbią temą – jaunimo patriotinio auklėjimo svarbą. Kadangi publicistas remiasi įspūdžiais, patirtais buvusių politinių kalinių, tremtinių su eigose, suvažiavimuose, ši tema itin svarbi artėjant LPKTS XVII suvažiavimui, kuriame bus numatyta LPKTS veiklos strategija ir taktika artimiausiems keleivioms metams.

Kartų konfliktas – problema amžinai, kaip ir pats pasaulis. Sofoklis, gyvenęs prieš mūsų erą, apžvelgdamas to meto augančios kartos kai kurias pažiūras ir elgesį, teigė: jeigu taip toliau klostysis reikalai, pasaulio pabaiga neišvengiama. Filosofas tuo laiku nebuvo pajėgus ižvelgti, kad sveikas kartų konfliktas yra vienas iš progreso variklių.

Minėtame Edmundo Simanaičio straipsnyje mintys ir pasiūlymai dirbti su jaunimu yra pagrasti ir priimtini. Pas-

kutinių amžių sandūroje atsi-
radę nauji masinės informacijos šaltiniai tapo neatskiriamai
augančios kartos gyvenimo dalimi ir jos įtaka priklauso
nuo pateikiamos medžiagos turinio. Jaunosios kartos nei-
giamai įtakai žalią šviesą už-
dega vartotojiškos visuomenės nuostatos, žmogiškųjų vertybų pamynimas. Šitame
kovos lauke už augančio piliečio ugdymą pagrindinis krūvis
tenka šeimai, mokomo įstaigoms,
tarp jų ir ikimokyklinio,
jeigu jų veiklauosekliai tarpusavyje suderinta. Deja, šian-
dien tarp norimos ir esamos
būklės šioje srityje plika aki-
mi matyti gana gili praraja.

Šių svarbių darbų bare nie-
kada nebuvu nuleidusi rankų
asociacija Lietuvos politinių
kalinių ir tremtinių sajunga,
bene gausiausia visuomeninė
organizacija Lietuvoje. Ne tik
jaunimo, bet ir visos mūsų vi-
suomenės patriotinio auklėjimo
bare milžinišką darbą atlieka LPKTS, skaičiuojanti
trečiąjį savo veiklos dešimtmečį. Ateinančioms kartoms
pateikta daugybė leidinių,
tarp jų istorinis žurnalas

„Laisvės kovų archyvas“ apie
ginkluotą pokario rezistenciją,
mūsų tautiečių patirtus iš-
gyvenimus lageriuose bei
tremtyje. Visoje Lietuvoje
pastatyta daugybė paminklų
bei atminimo ženklių Laisvės
kovų dalyviams, įkurtimuziejai.
Nemažų pastangų dėka
buvo palaikyta iniciatyva vi-
durinėse mokyklose pra-
plėsti naujosios istorijos
programas, šiuo klausimu
visose respublikos apskrityse
vyko konferencijos istorijos
mokytojams.

Atsižvelgiant į paskutinių
metų vis plačiau plintan-
tį internetinį tinklą, švietė-
jiškai patriotinio auklėjimo
veiklai būtina panaudoti vir-
tualių erdvę.

Didžiuosiuose miestuose
naudinga būtų suburti švietė-
jiškų patriotinio ugdymo klu-
bus. Idealios sąlygos tam yra
Kaune. Kad tokie klubai tap-
tų traukos centru, juose ren-
giniai turėtų vykti reguliarai,
ždomiai ir turiningai. Tarp jų
ir paskaitos, diskusijos, nau-
ju knygų pristatymai, filmuo-
ta medžiaga.

(keliamas į 3 psl.)

Dėmesio!

Gegužės 15 d. (šeštadienį) Vytauto Didžiojo universiteto salėje (S. Daukanto g. 28, Kaune) įvyks LPKTS XVII ataskaitinis-rinkiminis suvažiavimas. Delegatų registracija 8.30–10 val. Suvažiavimo pradžia – 10 val.

LPKTS valdyba

Antroji Katynės tragedija

Praėjusį šeštadienį Lenki-
ja ir visą pasaulį sukrėtė siau-
binga žinia – prie Smolensko
aviakatastrofą patyré valsty-
binis Lenkijos prezidento lėktuvas, kuriam sudužus žuvo
Lenkijos prezidentas Lechas
Kaczynskis, jo žmona Maria,
iš viso 88 valstybinės delega-
cijos nariai, tarp kurių daug
aukštų Lenkijos politikos vei-
kėjų, Seimo vicepirmininkai,
kariuomenės vadovybė,
aukšti katalikų Bažnyčios
dvasininkai, Katynės aukų
artimieji ir kiti, vykė į Katynę
pagerbtį stalininių repre-

Kremliaus tarnyba prane-
šė, kad Rusijos prezidentas
Dmitrijus Medvedevas, ne-
deliant informuotas apie
Lenkijos prezidento lėktuvo
katastrofą prie Smolensko,
nurodė sudaryti specialią ty-
rimo komisiją ir jos vadovu
paskyrė ministram pirmininką
Vladimirą Putiną. Preziden-
tas į įvykio vietą pasiuntė ne-
paprastųjų situacijų ministram
Sergejui Soigu, transporto mi-
nistram Igorjui Levitiną, Rusijos
generalinės prokuratūros Ty-
rimų komiteto vadovą Alek-
sandrą Bastyriną.

sijų aukų – 1940 m. išžudy-
tų Lenkijos kariuomenės
karininkų.

NSV spaudos tarnyba agentūrai „Interfax“ pranešė,
kad patikslintais duomenimis,
prie Smolensko suduži-
siame lėktuve „Tu-154“ buvo
96 žmonės, iš jų 88 – Lenki-
jos delegacijos nariai.

Buvo pranešta, kad lenkų
laineriui artėjant prie Smole-
nsko oro uoste tyrojo tirš-
tas rūkas, todėl pilotui buvo
pasiūlyta tūpti Minske arba
Maskvoje, tačiau šis nuspren-
dė tūpti Smolenske. Ketvirtą
kartą mėginant nutūpti lėktu-
vas kliudė medžių viršunes ir
sudužo prie oro uosto „Se-
vernyj“.

Rusijos Federacijos pre-
zidento atstovas Centrinėje
federalinėje apygardoje Georgijus Poltavčenka tvirtino,
kad katastrofą patyrusio
Lenkijos prezidento Lecho
Kaczynskio lėktuvo ekipa-
žui dėl blogo matomumo ir
sudėtingų meteorologinių
sąlygų buvo patarta leistis
atsarginiuose aerodromuose – Minske ir Vitebske, ta-
čiau, pasak Smolensko oro
uosto skrydžių vadovo, eki-
pažas pats nusprendė apsi-
žvalgyti ir nuspresti, kaip
toliau elgtis. Kai lėktuvas
mėgino tūpti, matomumas
buvo apie 100–150 metrų,
tyrojo tirštas rūkas.

(keliamas į 3 psl.)

Vilius BRAŽĖNAS

Minčių kelio duobėse

Kiekvieną Lietuvos pavasarij ratus sukrečia kelio danėje po žiemos išalo atsivėrėsios duobės. Pavasarėjant pačiai pagyvėja eismas ir minčių keliuose. Tuose keliuose atsiveria duobės, sukrečiančios kelių keleivių mąstynes. Štai pora pavyzdžių iš vieno keleivio patirties.

Vladas Terleckas ir revanštai

Ko tik nepribumbluoja, lyg nepakantumo Lietuvos istorinei didybei karštligė sergentys, kaip žinia, su Lietuvos Respublikos iždo parama badu nemiršantys kai kurie mūsiškiai istorikai. Net humoristus gali prajuokinti dažnajų blusinėjimasis, antiistorinių blusų ieškojimas Lietuvos istorijos lokio gauruose.

Laimei, pasirodė stiprus atkirtis – dr. Vlado Terlecko veikalas „Lietuvos istorijos klastojimo ir niekinimo iššūkiai“. Apie šią 2009 m. Vilniuje išleistą 516 puslapių knygą labai įtaigiai pasisako dr. Algirdas Bikulčius straipsnyje „Revanštai Lietuvos istoriografijoje“ 2010 m. balandžio mén. „Varpe“ Nr. 4 (186). Matyt, žurnalo redakcija pajuto mūsų tautą kankinancią istorijos klastojimo opą: tuo pat klausinu šalia dr. Algirdo Bikulčiaus straipsnio publicavo ir mano rašinį „Sunsnukinės istorijos klausimai“.

Irkluotojai ir sėdėtojai

Apsižvalgykime ir įsklauykime į tuos, kurie dažnai ir garsiai dejuoja dėl išvairiausiu blogybių nepriklausomoje Lietuvoje. Net sudaromas išpūdis, jog skandalų Lietuvos Respublikoje nebuvo kitiems valdant, ypač „anais gerais laikais“. Juk tada negirdėjome ne tik apie automobilių, bet ir apie lėktuvų avarijas. Net apie Cernobylį „tik užsienis išgalvotus dalykus“ raše.

Jungtinėse Amerikos Valstijose tokį „išminčių“ taip pat ne stoka. Ten jiems per pilietinę veiklą dažnai tai komas valstybės valdyme dalyvaujančių piliečių patarimas: „arba vadovauk, arba sek kitus veikėjus, arba pasitrauk iš kelio!“

Viena iš pilietiškai veiklių, prieš tironiją ir už laisvę kovojančių JAV organizacijų savo nariais verbuoja tik „valties irkluotojus“. „Sėdėtojai“, kaip daugelis ir čia, netnebandantys bent rieškučiomis ar saukštu iš valstybės valties dugno išsemti bangų pritaškyto vandens, ilgai organizacijoje neužsisėdi. Toks gražiai paprašoma pasitraukti, net

sugržinama jam už atitinkamą laiką priklausanti nario mokesčio dalis. Gal derėtų ir mums pritaikyti panašią pažiūrą į išvairių, ypač patriotinių, organizacijų narių vertinimą. Ne gana tik „būti“ nariu: reikia irkluoti, tai yra veikti grupės skelbiamuose siekių link. Negana „būti“ patriotu: reikia pasišventusiai įsivelti į patriotinę veiklą. Gal atšvėntė 20-metį pastebėsime, kad Kovo 11-osios Lietuvos intelligentų pulkai neatliko to, ką atliko pasišventusių Vasario 16-sios Lietuvos intelligentų sauvelė. Daugelio tautiečių dar nepasiėkė pilietinio švietimo šviesa iš intelligentijos ir intelektualų šviestuvų.

Apie Juozo Erlicko „tipą“

Ne dešimčių, bent šimto niurgžlių, besiskundžiančių blogybėmis Nepriklausomoje Lietuvoje, esu tiesiog paklausęs: „O ką tu darai, kad būtų geriau, kad tu blogybių nebūtų?!“ Veik visada paaiškėdavo, jog toks net nebando pats ką nors daryti.

Vieną šio pavasario vakarą ant popieriais apkrauto stalo „Lietuvos ryto“ „Apreiškimuose“ užtikau Juozą Erlicko „indėli“. Jis ten skundžiasi: „Iš televizoriaus déžes išlindo toks tipas ir kad rikteles: „O tu ką padarei, kad Lietuvai būtų geriau?!“ Sugrūdau jį atgal ir išmeičiau déžę į konteinerį“.

Susimąsčiau ir užmigau... Atsibudės apsižvalgiau: ar nesu atsidūrės kuriame nors sąvartyne?... Juk tas „tipas“ veik pažodžiu ir riktelėjo mano standartinį klausimą nieko neveikiantiems niurzgliams. Tikriausiai juos „uzjausdamas“ Erlickas tą tipą „sugrūdo atgal“ į déžę.

Kad ne mane, o kitą tipą sugrūdo, buvo aišku, todėl, kad manęs Lietuvoje net iš tolė prie tikros „déžės“ nepriileidžia. Būnant JAV daugelį kartų teko veik visų valstijų „déžėse“ pasiūkio. Kartą trumpo tikro „atšilimo“ metu net su tulu Rusijos mokslo akademijos nariu tiesioginės transliacijos metu pavyko pakalbėti apie pasaulinę padėtį.

Tačiau džiaugiuosi, kad, pasirodo, yra daugiau televizijos „tipų“, ypač kad Lietuvoje prieš „naują europinį sovietą“ ir prieš globalinę tironiją iškyla organizuotas judėjimas, kaip dalis tokio judėjimo visose trijose Baltijos valstybėse.

Tad ne visi pabaltijiečiai savanoriškai klaupiasi prieš ES apsišaukelių stabus.

Jie kelia Laisvės vėliavas tautą ir valstybę gelbėti.

Ivyko LPKTS valdybos posėdis

Balandžio 10 dieną Kaune, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sajungos (LPKTS) buveinėje, ivyko LPKTS valdybos posėdis.

LPKTS valdybos darbo ataskaitą pateikė valdybos pirmyninkė Jūratė Marcinkevičienė. Ji informavo, kad A.Klimaitis Kauno apygardos teismui apskundė Kauno apylinkės teismo nutarimą, išteisinantį LPKTS dėl dokumentų rinkinyje „Iš naujausios Lietuvos istorijos“ (1995) pagal KGB archyvuose esančią medžiagą.

Posėdyje buvo aptartas gegužės 15 dieną Kaune, VDU salėje, įvyksiantis LPKTS XVII ataskaitinis rinkiminis suvažiavimas. LPKTS filialai jau pasiūlė kandidatūras LPKTS pirmininko pareigoms užimti, valdybos ir tarybos bei Etikos ir procedūrų, Revizijos komisių narius.

Filialai pasiūlė aštuonias kandidatūras LPKTS pirmyninko pareigoms. Dėl išvairių priežasčių penki kandidatai atsisakė dalyvauti rinkimose. Valdyba patvirtino tris kandidatus: Petrą Musteikį, Gediminą Uogintą ir Povilą Jakučionį. Taigi vieną iš šių kandidatų LPKTS suvažiavimas turės turės išrinkti dvejus metus vadovauti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sajungai.

LPKTS valdyba papildė kandidatų į kitos kadencijos valdybą ir tarybą sąrašus, patikslino suvažiavimo darbavarkę. Šiemet suvažiavimas turės dar vieną atsakingą užduotį – pakoreguoti LPKTS įstatutus. Posėdyje buvo aptartos P.Jakučionio ir P.Musteikio pateiktos įstatutų pataisos bei P.Jakučionio parengtos LPKTS patriotinės, edukacines ir socialinės veiklos nuostatos (žiūrėkite internete: www.lpkts.lt). Įstatutai bei nuostatos bus teikiami svarstyti LPKTS tarybai balandžio 24 dieną įvyksiančiam tarybos posėdyje.

Posėdyje aptarti finansų komiteto siūlymai, patvirtinta 2009 metų pajamų ir išlaidų sąmata.

Nuspręsta perregistruoti Alytaus, Palangos, Rokiškio, Telšių filialus. Patvirtintos šiuos filialų valdybos.

„Tremtinio“ inf.

Prof. Vytautas LANDSBERGIS

Pusantru „Permainų“ koalicijos metu

Artėja pusantrų metų, kai po Seimo rinkimų sudaryta „Permainų“ koalicija ėmėsi svarbių permainų. Nors pačioje koalicijoje nesibaigia permainos, dažnai nepadebandančios vykdyti nuoseklią politiką.

Permainų laikotarpis visada sunkus, o Lietuvoje dar sutapo su pasauline finansų krize, kuriai nebuvome pasiruošę taip, kaip pavyzdžiu, estai arba lenkai. Tiesiog ankstesniu laikotarpiu stigo įžvalgumo ir prognozės, vyrauojančios nuotaika – viskas gerai, puikioji markize. O buvo daug apsileidimo ir savęs apgaudinėjimo, todėl križė, didžiulis išlėšų trūkumas vykdyti valstybės įspareigojimus trenkė kaip kuolu per galvą. Skubiai gelbstint padėti, buvo ir galvos svaigimo reiškiniai. Buvo ir tebéra didžiulis pasipriešinimas permainoms, kiekviena klaida išpučiama iki padėbesių. Pries pusantrų metų pralaimėjusiems politikams ir laikraščiams baisiai norisi revanšo.

Revanšizmas – tai Lietuvos problema nuo pat Kovo 11-osios, kurios dvidešimtmetį nesenai pažymėjome. Taproga galiu dar sykį visus pasveikinti. Dvidešimtmečių dabar labai daug – savivaldybės, ministerijos, organizacijos... Vis dėlto per tuos dvidešimt metus, nors ir klupinėdami, klysdami ir taisydamiesi, pirmieji pajudėjė, tačiau dar neįvykdė svarbių reformų, einame į priekį. Kažin kur liko tie šūkautojai ir gąsdintojai – ak, be Sovietų sajungos mes žūsim! Nobelio premiją tam, kas išgyvens be sovietijos! Nežuvome, o dar priešingai – neatsikabinusieji nuo senosios baržos Rytų kaimynai mums pavydi. Bėda, kad mus pernelyg ėda vidiniai tarpusavio pavydai ir visokie revanšizmai.

Žinių yra ir gerų, ir prastų. Tvarkosi žemės ūkis – todėl jau skamba pavydo signalai: ar ne per daug jiems tenka Europos Sąjungos lešų? Tvarkosi energetika, jos perspektyvos nebe tokios be vilnių, gazu, naftos, elektros. Dabar artimiausioje ateityje man ypač rūpi nepasirengimas administracinei arba valdymo reformai, kuri žada viršti nevaldymo reforma. Kelio posūkyje paleistivairą neragiausias valdymo būdas. Vyriausybės programoje, atrodo, pasakyta, kad apskričių panaikinimas vyks 2011-aisiais metais, palaipsniui, iš tik to, kai jau atsiras regionų struktūros bei funkcijos.

(keliamo į 3 psl.)

Vienas tikslas

(atkelta iš 1 psl.)

Pirmininkas V. Deveikis ataskaitoje apžvelgė visus praėjusiais metais nuveiktus darbus. O darbų būta nemažai – tai tautinė, patriotinė, švietėjiška veikla Šiaulių moksleiviams, dalyvavimas visuose šventiniuose renginiuose, sąskrydyje Ariogaloje, žygiuose Partizanų takais, igvendinti projektai „Laisvės kaina“ bei „Ateiti kuriame šiandien“. Ginkūnų kapinių tremtinį sektorius pastatytas architektūrinis akcentas (rémēja europarlamentarė L. Andrikiene), nuolat prižiūrimos kapinės. Surengtos LPKTS tarybos nario E. Manovo nuotraukų parodos „Lietuva tremtinio širdy“, „Kryžių kalnas nuotraukose“ ir tremtinės vaikai – mokytojos A. Traškinėnės piešinių paroda.

LPKTS Šiaulių filialo

pirmininkas padėkojo visiems valdybos nariams ir aktyviesniems tarybos nariams už nuoširdę ir pasiaukojamą darbą.

Konferencijoje buvo išrinkti delegatai į LPKTS suvažiavimą, įvyksiantį gegužės 15 d. Kaune, taip pat pasiūlyti kandidatai į LPKTS valdymo organus. Buvo priimtas nutarimo projektas ir ateinančių metų veiklos planas, priimtas kreipimasis į LPKTB tarybą dėl glaudesnio bendradarbiavimo „Mūsų vienas tikslas – eikime į jį kartu“.

Konferencijoje baigiamąjį žodį tarė LPKTS pirmininko pavaduotojas G. Uogintas. Jis padėkojo filialo pirmininkui V. Deveikiui už nuveiktus darbus, palinkėjo visiems šviesaus ir šilto pavasario, tolerancijos, meilės Tėvynei.

Valerija
JOKUBAUSKIENĖ

Nevalia nuleisti rankas

(atkelta iš 1 psl.)

Keleto tokių buvusių teminių susibūrimų patirtis Kaune, pavyzdžiui, kunigo Alfonso Buloto paskaita, susitikimassu šviesios atminties kompozitoriumi Antanu Paulavičiumi ir kiti, patvirtina visuomenės susidomėjimą panašiais renginiams ir jie yra laukiami. Kaučiai nemažos paramos tokiai švietėjiškai veiklai gali tikėtis iš mieste esančio Rezistencijos ir tremties muziejaus. Šiose visose paminėtose prie-monėse jaunimas laikui bégant

būtų ne tik dalyviai, bet taptų aktyviais projektų vykdymo organizatoriais.

Tenka sutikti su ne visai maloniu faktu, kad Lietuva savo nepriklausomybės atkūrimo dvidešimties metų suaktyvėjus pilietynei visuomenėn. To ne kartą savo metiniuose pranešimuose pasigesdavo preidentas Valdas Adamkus. Valstybės ateitis – auganti jaunoji karta – negali likti užribyje.

Vytautas GULIOKAS

Pusantrų „Permainų“ koalicijos metu

(atkelta iš 2 psl.)

Regionų kol kas – né kvaipo, o apskritis nutarta naikinti, prieštaraujant Vyriausybės programai ir staigiu būdu, nepasirengus, neatsakius į daugelį opiu klausimų. Šioje vietoje chaoso tikrai nereikia, nors broliai liberalai ji ir mėgtų. Ir žadėtų suraupymu – kur funkcijos jau perduotos – nematyti, valdininkų kiekis tik išaugo. Iki lemtingojo liepos mėnesio dar yra šiek tiek laiko apsidairyti ir pasiskaičiuoti. Ar tikrai suraupysime, ar priešingai? O chaoso kaina? Ji juk politinė.

Su mokesčiais atsitinka vi-saip. Kas nors popieriuje apskaičiuoja – pakelsime, surinksime daugiau, o praktiškai išeina kitaip. Arba naujų

mokesčių surinkimui tenka išleisti daugiau negu surenkama, arba prispaustas verslas ir sumažėjusi apyvarta smogia kitu lazdos galu. Ir amžinai savęs klausinėjame: ar tikrai Lietuvoje aukštasis mokslas pats brangiausias? Ar tikrai degalai brangiausi? Kodėl? Reikėtų jau atsakyti – kodėl, ne vien klausinėti. Atsakius ir veikti.

Esu šachmatininkas, todėl mūsų vidaus politikoje, kad ir kokie ministrai ateity, pasigendu sugebėjimo matyti vi-są lentą ir kelis éjimus į prie-kį. Be to, ministrai turi būti politikai, ne vien technokratai. Bet kurio koalicinio ministro klaidos ar nuodėmés krinta premjerui ir jo partijai.

(„Bernardinai.lt“)

Antroji Katynės tragedija

(atkelta iš 1 psl.)

Federalinės oro transporto agentūros vadovas Aleksandras Neradka, pasakodamas apie lėktuvu sudužimo aplinkybes, sakė, kad lėktuvas skrido žemiau negu turėjo ir pirmas smūgis buvo į aštuonių metrų aukščio medži, nors tuo metu lėktuvas turėjo būti 60 metrų aukštyje.

I Smolenską šeštadienį atvykės Rusijos ministras pirmininkas Vladimiras Putinas apžiūrėjo Lenkijos Prezidento Lecho Kaczynskio lėktuvo kritimo vietą. Kartu su vicepremjeru Sergejumi Ivanovu ir Nepaprastųjų situacijų ministerijos vadovu Sergejumi Šoigu nuėjo tiesiai į laivario kritimo vietą, kur gelbėtojai rankiojo nuolaužas, traukė žuvusiuju kūnus. Netrukus jis surengė pasitarimą dėl lėktuvu katastrofos pasekmiių likvidavimo.

Transporto ministras Igiris Levitinės pranešė, kad rastos dvi lėktuvu „juodosios dėžės“, jų ekspertizė bus atlikta Maskvoje. Lenkai nutarė sudaryti savo techninę komisią tragedijai tirti.

NSM vadovas S. Šoigu informavo, kad žuvusiuju palaikü atpažinimas vyks Maskvoje.

Tarptautinio aviacijos komiteto vadovė Tatjana Anodina pranešė, kad į avarijos vietą jau atvyko oficiali lenkų ekspertų grupė. Pasak jos, grupėje yra Gynybos, Civilinės aviacijos ministerijų specialistų, dalyvaujančių aviacijos įvykių tyrimo.

„Lenkijos Prezidento Lecho Kaczynskio lėktuvas, arčėdamas prie aerodromo netoli Smolensko, skrido per žemai ir nebegalėjo pakilti bent kiek aukščiau, užkabino medžių viršunes ir nukrito,“ – taip per Lenkijos televiziją aiškino vienas patyręs lakūnas.

„Patyrę pilotai retai priima sprendimą tupdyti lėktuvą per ketvirtą mėginimą, – sakė lakūnas bandytojas Eugenijus Pankevičius. – Jei antras mėginimas nepasiseka, skrendama įatsarginių aerodromą“. Pasak jo, gali būti, kad lakūnai buvo labai spaudžiamai, kad lėktuvas tüptu Smolenske. Jis taip pat mano, kad šios katastrofos priežastimi vargu ar gali būti kokia nors techninė problema.

Prie Smolensko sudužęs lėktuvas „Tu-154“ praėjusių metų pabaigoje buvo iš pagrindų suremontuotas, tvirtinio Samaroje veikiančios gamyklos „Aviakor“ generali-

nis direktorius Aleksejus Guzevas, „Kapitalinis Lenkijos prezidento Lecho Kaczynskio lėktuvu „Tu-154“ remontas buvo atliktas 2009-ųjų gruodį,“ – sakė jis kanalo „Vesti-24“ eterje.

Rusijos Valstybės Dūmos tarptautinio komiteto pirmininkas Konstantinas Kosačiovės Lenkijos Prezidento Lecho Kaczynskio žūtį per lėktuvu katastrofą prie Smolensko pavadinimo didžiule tragedija ne tik Lenkijos, bet ir Rusijos tautoms. „Tai didžiulė tragedija visai Lenkijos tautai, žuvo valstybės vadovas, jo žmona, ir, nepriklausomai nuo to, kokių jis buvo politinių pažiūrų ir kokiai partijai atstovavo, mes liūdime kartu su Lenkijos tauta,“ – sakė K. Kosačiovės šeštadienį naujienų agentūrai „RIA-Novosti“. Pažymėjės, kad įvyko baisi tragedija, jis pabrėžė, kad dabar svarbiausia surengti gelbėjimo darbus, o vėliau – išsiaiškinti tragedijos priežastis.

K. Kosačiovės prisipažino lig šiol esąs psichologinio sukrėtimo būsenos. „Katynė vėl pasiima naujas aukas“, – sakė jis.

Tuo tarpu Lenkijoje prasidėjo visuotinis gedulas. Lenkijos sostinė apimta sielvarto. Visur – gedulingos vėliavos, gėlės ir žvakės. „Niekur nematyti besišypsantių veidų, mieste visiškai tylu, net paukščiai nečiulba“, – iš Varšuvos praneša „Delfi.ee“ korespondentas Andrius Puttingas. Pakeliui į Prezidento rūmus visur pardavinėjamos gėlės ir žvakės, aikštė priešais rūmus nuo vieno iki kito šono yra nukloti gėlėmis.

Lietuvos politikai išreiškė užuojautą Lenkijos tautai.

Lietuvos Ministras pirmininkas Andrius Kubilius tvirtino, kad šis įvykis yra ne tik Lenkijos, bet ir Lietuvos tragedija. „Žinios apie tragediją prie Smolensko labai stipriai sukrėtė kiekvieną iš mūsų, kuris pažinojome Prezidentą L. Kaczynskį, ir manau, kiekvieną Lietuvos pilietį,“ – teigė A. Kubilius.

„Lietuva neteko labai didelio ir nuoširdaus draugo, kuris strateginę partnerystę su Lietuva paverčė savo asmenine širdies partneryste,“ – kalbėjo Ministras pirmininkas. „Tenka tik kelти labai sunkų ir kartu papras-tą klausimą, kodėl Katynė yra tokia žiaurių lenkų tautai ir mums kartu,“ – žurnalistams sakė A. Kubilius.

Lietuvos Respublikos

Prezidentė Dalia Grybauskaitė oficialiai pareiškė užuo-jautą lenkų tautai: „Gerbia-masis Seimo Maršalka, šios šiurpios visus mus giliai suk-rėtusios nelaimės akivaizdoje, reiškiu nuoširdžiausią užuojautą Lenkijos Prezidento Lecho Kaczynskio motinai Jadvygai, broliui Jaroslavui, dukteriai Martai ir visai lenkų tautai. Lenkijos Prezidento bei jų lydinčių žmonių žūtis yra didžiulis praradimas ne tik Lenkijai, bet ir visai Europai. Lenkijos Prezidentas buvo mano, Lietuvos ir visų lietuvių artimas draugas ir bičiulis. Nuo pat akimirkos, kai Lechas Kaczynskis tapo Lenkijos Respublikos Prezidentu, jis savo nuoširdumu ir kilniadvasiškumu, idėjomis ir konkretiais darbais sutei-kė galingą postūmį dialogui ir bendradarbiavimui tarp dviejų mūsų tautų ir valstybių. Prezidentas Lechas Kaczynskis visam Rytų Europos regionui pasiūlė drąsią laisvos bei demokratinės at-eities viziją, kuriai įgyven-dinti negailėjo nei laiko, nei jėgų. Tik prieš dvi dienas, balandžio 8-ają, su Lenkijos Prezidentu Vilniuje kalbė-jomės apie galimybes plėto-ti strateginį dialogą tarp mū-sų šalių, kuris būtų naudin-gas ne tik mums, bet ir visai Europai, sutarėme imtis konkrečių žingsnių įgyven-dinant visiems mums svar-bius projektus. Esu tvirtai išsitikinusi, kad Prezidento idėjos ir jo nuveikti darbai niekada nebus pamiršti, o tos iniciatyvos, kurių sut-a-reme imtis kartu, bus įgyven-dintos. Dar kartą savo ir vi-sos lietuvių tautos vardu reiš-kiu kuo giliausią užuojautą. Dalia Grybauskaitė, Lietuvos Respublikos Prezidentė“.

Pirmadienį Prezidentas Valdas Adamkus Varšuvos pagerbė žuvusio Lenkijos prezidento L. Kaczynskio, kurį vadino puikiu žmogumi, Lenkijos patriotu ir ge-rui Lietuvos draugu, atmini-mą. Planuojama, kad šeša-dienį Prezidentai V. Adam-kus ir D. Grybauskaitė Var-šuvos dalyvaus L. Kaczynskio laidotuvėse.

Vilniaus savivaldybė, pa-gerbdama žuvusio Lenkijos prezidento atminimą, ketina L. Kaczynskio vardu pavadin-ti trumpą gatvelę tarp Centrinių pašto ir buvusio savival-dybės pastato.

Parengta pagal naujienų agentūrų ir kitų žiniasklaidos priemonių pranešimus

Paskutinės Naro kautynės

1919 metais Gražučių k., Prienų valsč., vidutinių ūkininkų šeimoje gimė Antanas Jundilas. Baigęs Išlaužo pradinę mokyklą vaikinas dirbo tėvų ūkyje. 1946 metų vasarą Antanas su broliu Vytautu klėtyje po grindimis išsirengė slėptuvę, kurioje slėpdavosi ir į sodybą užcindavę vietas Geležinio Vilko rinktinės štabo pareigūnai bei 3 kuopos 2 būrio partizanai. 1947 m. vasario 5-osios rytė veržiantis iš bunkerio, kautynėse su Prienų MGB garnizonu pajėgos žuvo Geležinio Vilko rinktinės (GVR) 3 kuopos 2 būrio vadas Papartis, medicinos seselė Aušrelė ir jos brolis Krienas. Tada Antanas ir Vytautas Jundilai pasitraukė pas partizanus. Netrukus Antanas buvo paskirtas 2 būrio 2 skyriaus vadu. 1947 m. kovo 8 d. GVR. vado Daumantas įsakymu Nr. 12/6 trečios kuopos skyriaus vadui Narui – Antanui Jundilai su teiktas grandinio laipsnis.

1947 metų vasarą Garančiškės k. pamiskėje, netoli cigulio Deltuvos sodybos, prie šimtamečio ąžuolo kamieno Naras išsirengė nedidelį bunkerį. Aprimus MGB karinių dalinių siautimui kaimuose, puskarininkis Naras išsėdavo eigilio namuose.

1947 metų Visų Šventųjų – lapkričio 1-osios naktį, Veiverių valsč. Pakelio k. Drūlios sodyboje 52 kuopos 2 būrio

partizanus užpuolė Prienų ir Veiverių valsč. MGB karinės pajėgos.

Drąsiai ir ryžtingai kautynėms vadovavęs būrininkas grandinės Naras iš apsuptos sodybos vedė būrio partizanus. Kulkosvaidžio ugnimi dengdamas iš apsuptos sodybos besitrukiančius kosos draugus, garbingai žuvo partizanas Marcinkevičius-Putinas. Už sekmingą vadovavimą Geležinio Vilko rinktinės vadas Algirdas Varkala-Daumantas 1947 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 44 Narui pareiškė tarnybinę padéką ir tarnybinį pagyrimą. 1948 m. birželio 22 d. Geležinio Vilko rinktinės vado Tigro įsakymu Nr. 10/9 nuo birželio 5 dienos Naras buvo paskirtas 52 kuopos 1 būrio vadu. 1948 m. rugpjūčio 5–12 dienomis baigusiam puskarininkijų apmokymų kursų 2-ają laidą Antanui Jundilai-Narui suteiktas jaunesniojo puskarininkio laipsnis.

1948 m. gruodžio 1 dieną į Geležinio Vilko rinktinės 52 kuopos 1 būrį, vadovaujamą puskarininkio Naro, buvo priimti partizanai: Atas (pvardė ir vardas nenustatyti) ir Kirvis – Henrikas Jakiševičius, pabėgęs iš Pravieniškių.

1949 m. vasario 3 dienos paryčiais Naras ir 2 būrio vadus Antanas Vosylius-Vilkas pas Deltuvus parsivežė sker-

dienos. Prašvitus Vilkas išėjo pas artimiausią Deltuvą kaimyną, kur slapstėsi Naro sesuo Izabelė – ryšininkė Monikutė, kad padėtų pasūdyti, maistui paruošti skerdieną. Apie 10 valandą iš pietinės pamiskės į Deltuvą kiemą įsilinko 12–15 Garliavos MGB išstribų baudėjų grupė. Čekistų grupės vadasis pareikalavo: „Zdavaites, vy okruženy!“ (Pasiduokite, jūs apsupti!) Į čekisto reikalavimą Naras iš priemenės atsakė automato šūviais. Į lauko duris emgiebistai paleido lengvo kulkosvaidžio ir automato šūvių serijas. Iš trobos į kiemą išsiuntęs Deltuvą senutę, Naras užrémė priemenės duris ir per trobos langus atkakliai atsišaudė, neleisdamas priešui priartėti. Čekistų karininkas kelis kartus siūlė partizanui pasiduoti, tačiau Naras dar apie 15 minučių atsišaudė, kol pritrūko šovinių. Paskutinį šovinį pasiskyrė sau...

Pas kaimynus buvęs būrio vadavas Antanas Vosylius-Vilkas, išgirdęs Deltuvų sodyboje šūvius, pasitraukė į mišką. Naro kūną emgiebistai nuvežė į Garliavą.

1950 m. rugpjūčio 22 d. Geležinio Vilko rinktinės tarybos nutarimu Antanas Jundilas-Naras pristatytas apdovanoti 3 laipsnio Laisvės Kovos Kryžiumi „Už narsumą“.

Vytautas JUODSNUKIS

Atkurto Tauro apygardos suvažiavimas

Kovo 20 d. Kauno igulos karininkų ramovėje įvyko atkurto Tauro apygardos partizanų suvažiavimas. Suvažiavimui pirmininkauti išrinktas Vytautas Balsys, sekretoriauti – Lidija Kuodienė. Suvažiavimas pradėtas sugiedojus valstybės himnų. Tylos minute pagerbtai žuvusieji už Lietuvos Laisvę.

Kadangi dėl ligos nedalyvavo atkurto Tauro apygardos vadavas Jonas Matukevičius, atskaitą pateikė jo pavaduotojas Vytautas Raibikis. Pasisakė krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė, LPKTSPirminin-

kas Antanas Lukša, LLKSvadovas Jonas Čeponis, dr. Povilas Jakucionis, Edmundas Simanaitis ir atkurto Didžiosios Kovos partizanų apygardos vadavas Augustinas Švenčionis.

Naujai kadencijai atkurto Tauro apygardos vadu išrinktas Vytautas Raibikis, pavaduotoju G. Dapkevičius, nariais – Gediminas Dobkevičius ir Albinas Slavickas.

Albinas SLAVICKAS

Pastatykime paminklą Motinai

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajunga rengiasi pastatyti Kovotojų, žuvusių už Lietuvos Laisvę, Motinos paminklą Kauno buvusiose senosiose kapinėse.

Prie šio paminklo pastatymo galite prisidėti ir Jūs, Jūsų šeimų nariai, giminės, kaimynai, norimą paaukoti sumą pervesdami į Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos DNB NORD banko sąskaitą Nr. LT864010042501566754. AB DNB NORD bankas, Kauno skyrius, banko kodas AGBLLT2XXXX, SWIFT kodas, adresas: Laisvės al. 86, LT-44250 Kaunas.

Dékojame paaukojusiems:

Stasiui Tautavičiui – 20 litų,

Stasiui Laurinoniui – 10 litų,

Aleksandrai Pocienėli – 20 litų,

Marijai Žarnauskienei – 100 litų,

Danutei Astrovaitei – 100 litų,

Nijolei ir Jaroslavui Mikalauskams – 100 litų,

Augustui Žutautui – 80 litų,

Danutei ir Vladislavui Liekiams – 100 litų.

LPKTS pirminkas Antanas Lukša

Dėl dviejų procentų gyventojų pajamų mokesčio paramos

Rekomenduojame, kad gyventojai, pildydami prašymus pversti iki 2 procentų pajamų mokesčio sumos Lietuvos vienetams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę gauti paramą (forma FR0512) ir norėdami skirti paramą filialui, 10 laukelyje turėtų nurodyti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos kodą (kodas 300032645), o 15 laukelyje įrašyti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos filialo* atskaitomosios sąskaitos numerį (FR0512 formos pildymo taisyklės). Atliekus kaičiavimą pagal pateiktus prašymus paskaičiuota suma bus pversta į pagrindinės įmonės sąskaitą, tačiau kreipiantis į VMI galima bus išrašyti pažymą apie sumų pverdimą pagal prašymuose nurodytas sąskaitas.

* - kiekvienas, norintis paremti, 15 laukelyje įrašo savo filialo atskaitomosios sąskaitos numerį, kurį galimas užnoti tik savo filialo būstinėje.

PRAŠYMAS PERVESTI IKI 2 PROCENTŲ PAJAMŲ MOKEŠČIO SUMOS LIETUVOS VIENETAMS, PAGAL LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMIŲ TURINTIEMS TEISĘ GAUTI PARAMĄ	
1. Mokesčio kodas	2.0.0.9
2. Norintis Lietuvos gyventojo kodas	3. Norintis gyventojo dati
3. Telefonas	4. Elektro biuro adresas
5. Biuro nr. 10. Paramos gauti biuro adresas (adresas)	11. Paramos gauti biuro adresas
12. Biuro biuro adresas	13. Biuro biuro adresas
14. Biuro biuro adresas	15. Atliko biuro adresas
16. Biuro adresas	17. Biuro adresas
18. Biuro adresas	19. Biuro adresas
20. Biuro adresas	21. Biuro adresas
22. Biuro adresas	23. Biuro adresas
24. Biuro adresas	25. Biuro adresas
26. Biuro adresas	27. Biuro adresas
28. Biuro adresas	29. Biuro adresas
30. Biuro adresas	31. Biuro adresas
32. Biuro adresas	33. Biuro adresas
34. Biuro adresas	35. Biuro adresas
36. Biuro adresas	37. Biuro adresas
38. Biuro adresas	39. Biuro adresas
40. Biuro adresas	41. Biuro adresas
42. Biuro adresas	43. Biuro adresas
44. Biuro adresas	45. Biuro adresas
46. Biuro adresas	47. Biuro adresas
48. Biuro adresas	49. Biuro adresas
50. Biuro adresas	51. Biuro adresas
52. Biuro adresas	53. Biuro adresas
54. Biuro adresas	55. Biuro adresas
56. Biuro adresas	57. Biuro adresas
58. Biuro adresas	59. Biuro adresas
60. Biuro adresas	61. Biuro adresas
62. Biuro adresas	63. Biuro adresas
64. Biuro adresas	65. Biuro adresas
66. Biuro adresas	67. Biuro adresas
68. Biuro adresas	69. Biuro adresas
70. Biuro adresas	71. Biuro adresas
72. Biuro adresas	73. Biuro adresas
74. Biuro adresas	75. Biuro adresas
76. Biuro adresas	77. Biuro adresas
78. Biuro adresas	79. Biuro adresas
80. Biuro adresas	81. Biuro adresas
82. Biuro adresas	83. Biuro adresas
84. Biuro adresas	85. Biuro adresas
86. Biuro adresas	87. Biuro adresas
88. Biuro adresas	89. Biuro adresas
90. Biuro adresas	91. Biuro adresas
92. Biuro adresas	93. Biuro adresas
94. Biuro adresas	95. Biuro adresas
96. Biuro adresas	97. Biuro adresas
98. Biuro adresas	99. Biuro adresas
100. Biuro adresas	101. Biuro adresas
102. Biuro adresas	103. Biuro adresas
104. Biuro adresas	105. Biuro adresas
106. Biuro adresas	107. Biuro adresas
108. Biuro adresas	109. Biuro adresas
110. Biuro adresas	111. Biuro adresas
112. Biuro adresas	113. Biuro adresas
114. Biuro adresas	115. Biuro adresas
116. Biuro adresas	117. Biuro adresas
118. Biuro adresas	119. Biuro adresas
120. Biuro adresas	121. Biuro adresas
122. Biuro adresas	123. Biuro adresas
124. Biuro adresas	125. Biuro adresas
126. Biuro adresas	127. Biuro adresas
128. Biuro adresas	129. Biuro adresas
130. Biuro adresas	131. Biuro adresas
132. Biuro adresas	133. Biuro adresas
134. Biuro adresas	135. Biuro adresas
136. Biuro adresas	137. Biuro adresas
138. Biuro adresas	139. Biuro adresas
140. Biuro adresas	141. Biuro adresas
142. Biuro adresas	143. Biuro adresas
144. Biuro adresas	145. Biuro adresas
146. Biuro adresas	147. Biuro adresas
148. Biuro adresas	149. Biuro adresas
150. Biuro adresas	151. Biuro adresas
152. Biuro adresas	153. Biuro adresas
154. Biuro adresas	155. Biuro adresas
156. Biuro adresas	157. Biuro adresas
158. Biuro adresas	159. Biuro adresas
160. Biuro adresas	161. Biuro adresas
162. Biuro adresas	163. Biuro adresas
164. Biuro adresas	165. Biuro adresas
166. Biuro adresas	167. Biuro adresas
168. Biuro adresas	169. Biuro adresas
170. Biuro adresas	171. Biuro adresas
172. Biuro adresas	173. Biuro adresas
174. Biuro adresas	175. Biuro adresas
176. Biuro adresas	177. Biuro adresas
178. Biuro adresas	179. Biuro adresas
180. Biuro adresas	181. Biuro adresas
182. Biuro adresas	183. Biuro adresas
184. Biuro adresas	185. Biuro adresas
186. Biuro adresas	187. Biuro adresas
188. Biuro adresas	189. Biuro adresas
190. Biuro adresas	191. Biuro adresas
192. Biuro adresas	193. Biuro adresas
194. Biuro adresas	195. Biuro adresas
196. Biuro adresas	197. Biuro adresas
198. Biuro adresas	199. Biuro adresas
200. Biuro adresas	201. Biuro adresas
202. Biuro adresas	203. Biuro adresas
204. Biuro adresas	205. Biuro adresas
206. Biuro adresas	207. Biuro adresas
208. Biuro adresas	209. Biuro adresas
210. Biuro adresas	211. Biuro adresas
212. Biuro adresas	213. Biuro adresas
214. Biuro adresas	215. Biuro adresas
216. Biuro adresas	217. Biuro adresas
218. Biuro adresas	219. Biuro adresas
220. Biuro adresas	221. Biuro adresas
222. Biuro adresas	223. Biuro adresas
224. Biuro adresas	225. Biuro adresas
226. Biuro adresas	227. Biuro adresas
228. Biuro adresas	229. Biuro adresas
230. Biuro adresas	231. Biuro adresas
232. Biuro adresas	233. Biuro adresas
234. Biuro adresas	235. Biuro adresas
236. Biuro adresas	237. Biuro adresas

2010 m. balandžio 15 d.

Partizanų Motinos

Stanislovas ABROMAVIČIUS

Adelė Janušaitienė

Adelės Vosyliūtės-Janušaitienės, gimusios 1897 metais, šeima gyveno Gražiškių kaime, prie Gražiškių miestelio, Vilkaviškio apskrityje. Būdama keturiolikos metų su trimis sesutėmis liko našlaitė. Vėliau su vyru Juozu, gimusių 1888 metais, turėjo gražų 11 hektarų ūki, tačiau reikėjo atiduoti dalis jo broliui ir seseriai. Šeima buvo daininė, apsišvietusi, raštinga, tvarkinga, darbštī, tad gyveno pasiturinčiai. Juozas buvo kaimo seniūnas, be jo neapsiejo nė vienos vestuvės ar laidotuvės. Vaikus stengesi auklėti geru žodžiu ir pavyzdžiu. Motina Adelė – lėtesnė, santūri.

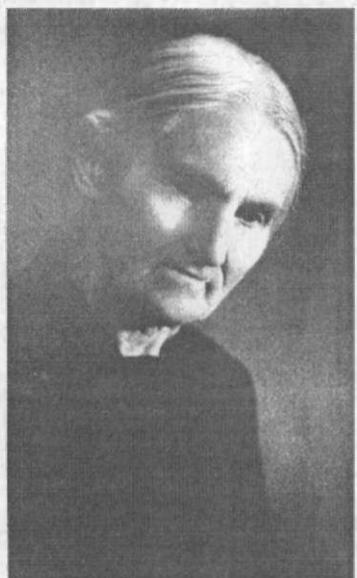
Vaikus Janušaičiai norėjo išmokslinti. Adelė dažnai sakydavo: „Reikia mokyti, matot, kokie žemės darbai sunkūs...“ Sūnus Bronius mokėsi Vilkaviškio gimnazijoje, gyveno pas Motinos pussešerė Agnė Karaličė. Čia baigė 6 gimnazijos klases, dirbo Vilkaviškio savivaldybės Draudimo skyriuje. Dukteriai Adelei buvo numatyta siuvėjos duona, tačiau po Gražiškių 6 komplektų pradžios mokyklos baigimo, ji irgi dirbo Draudimo skyriuje, vėliau – buhaltere. Mažesniems Janušaičių vaikams likimus sužalojo sovietinė santvarka.

1944 metų vasarą, hitlerininkams nuo sovietinės kariuomenės traukiantis į Vokietiją, šeimai buvo įsakyta vykti kartu. Juk gyveno pasienio zonoje. Tada Juozas pasikinkė du gerus arklius, pasiruošė maisto, apdengė vežimą, kad lengvesnė kelionė būtų, užkasė į žemę kai kuriuos daiktus, gyvulius, likusius nuo vokiečių rekvizicijos, išdalino kaimynams. Labiausiai Adelei buvo gaila po kiemą bėgiojančios paršavedės sumažais paršiukais, bet nieko nepadarysi... Kelionė buvo ilga ir sunki: per Rytprūsius nusidangino į Vokietiją, ten juos pasigavo frontas. Teko pasukti atgal. Tik jau ne su arkliais, o traukiniu... Taip 1945 metų gegužės 5-ąją vėl pasiekė savo sodybą. Motina suklupo, pamačiusi sudegusius statinius: tik namo dalis buvo išlikusi ir viena mūrinio tvarto siena. Čia jie ir iškūrė. Iš pradžių lijo per stogą ir lubas, visa laimė, kad vyro sesuo atidavė pri-glaustą karvę...

Dar Vokietijoje sūnus Bronius atskyrė nuo šei-

mos. Deja, ir jis, kiek paklaidžiojės, grjō namo. Dvidešimtmetis neturėjo dokumentų, tad ilgą kelią namo ējo pėsčiomis. Vėl pradėjo dirbtį Vilkaviškio draudime.

1946 metų pradžioje Bronius Kudirką, Vilkaviškio mokytojas, draudimo dar-

Partizano Motina Adelė Janušaitienė

Nuotrauka iš Vilkaviškio krašto muziejaus fondų

buojojai Vincas Randis, Juozas Brazys ir kiti jauni vyrai paliko darbus ir patraukė į mišką. Bronius, slapyvardžiu Jaunius, Linas, nuo 1946 metų balandžio buvo Tauro apygardos Vytauto rinktinės 1 kuopos 2 būrio vado Vito Kronkaičio-Herbo pavaduotojas, nuo 1947 metų – 2 kuopos būrio vadas. Brolis ir jo draugai, taip pat Algirdas Leonavičius-Vytis dažnai susitikdavo su Adelė. Ji dar dirbo Draudimo skyriuje. Skyriaus viršininkas Lapekauskas pritarė jaunuolių pasirinkimui, užjautė partizanus, buvo atlaidesnis ir Adelei, bet greitai iš darbo buvo pašalintas.

I Draudimo skyrių prasidėjo stribų vizitai. Jie issivesdavo Adelė į saugumą, ten klausinėjo apie broli ir jo draugus. Nedaug ką žinojo se-suo apie broli, nes po tos pirmosios apklausos partizanai susitiki vengdavo, nenorėdami aštuoniolikmetei merginai pavoju. Ir Juozą Janušaitį kriesdavosi Gražiškių enkavēdistai. Motina pergyveno dėl sūnaus partizano likimo. Okupantai suruošė susidorėjimą su Janušaičių šeima. 1947 metų lapkričio 24 dieną partizano Motiną Adelę, tėvą Juozą, dukteris Adelę, gimusių 1928 metais, ir Teresę, gimusių 1932 metais, bei sūnų Juozą, gimusį 1934 me-

tais, išvežė į Tiumenės srities Jurginsko rajono Tropinsko gyvenvietę, paskui jie gyveno Sosnovkoje, Baraškoje, Da-liokoje, Novoziorke... Moteris miške kapojo šakas, vyrai karto mišką. Kartą Teresei sumušė kojas, kai mašina užvažiavo ant rasto, o tas parbloskė devyniolikmetę. Visus metus ji negavo reikiamas medicininės pagalbos. Teresė mirė 1952 metų liepos 12 dieną, palaidota Novoziorkos kaimo kapinaitėse. 1989 metais Adelė nuvažiavo į Sibirą ir sesers kauleliaus parvezė į Lietuvą, palaidojo Gražiškiuose, prie tévelių. Šiuo metu Adelė gyvena Kaune.

Kai Janušaičių šeima buvo pakeliui į Sibirą, 1947 metų gruodžio 19 dieną jų sūnus partizanas Bronius Janušaitis-Linas prie Mažučių kaimo, Virbalio valsčiuje, pateko į sovietų kareivių pasalą. Dar nuo užpuolikų nubėgo iki Virbalio kapinių, bet nuo kulkų žuvo. Manoma, kad buvo užkastas Virbalio apylinkės laukuose, sienos su Karaliaučiumi link, tačiau konkreti vieta nežinoma.

1958 metais partizano Motina Adelė su šeima grjōjo į Lietuvą. Iki tol ji apie sūnaus žūtį nieko nežinojo, tik gal nujautė nelaimę. Sugrįžusi bandė aiškintis žūties aplinkybes, tačiau nuo tų įvykių buvo praėjė 10 metų. O ir žmonės buvo prigąsdinti... Sūnus Juozas rado liudininką, nurodžius apytikrę brolio palaidojimo vietą, tačiau kapo nesuradovo...

Janušaičių sodyboje gyveno kiti žmonės, apsigyveno kartu su jais, nors Lietuvoje gyventi leidimo neturėjo. Tėvas mirė 1970 metais. Tremties sunkumai atsiliepė Motinos sveikatai, ji sirgo plaučių ligomis. Po vyro mirties Adelė Janušaitienė gyveno pas vaikus Virbalyje ir Kaune. Motina mirė 1973 metų balandžio 4 dieną. Palaidota Gražiškių kapinėse. Jau po nepriklausomybės atkūrimo Ypatingajame archyve saviesiems pavyko rasti dokumentus, įrodančius, kaip kariavo ir žuvo jų brolis.

2002 metų lapkričio 4 dieną Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu Nr. 1966 partizanas Bronius Janušaitis apdovanotas Kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu, jam suteiktas kario savanorio statusas.

Nukankintieji šaukiasi kapų

„Kieno šis ženklelis su Vyčiu?“ – spėliojo Marijam-polės elektrikai, kai klodami kabelį prie Vilkaviškio autobusų stoties surado žmonių kaulų.

Paslaptis paaškėjo, kai Vilkaviškio „Dobilio“ redakcija gavo partizano Vinco Dulskio-Žaibo nuotrauką ir jo švarko atlape pamatė tokį patį Vyties ženkltą.

I Pocviečių kaimo Kemeržūno sodybą atejo ginkluoti partizanai: Vincas Dulskis-Žaibas, Antanas Šipaila-Kovas, Juozas Simanavičius-Smauglys ir trys nepažistami. 1948-ųjų gegužės 2-ąją krintant rasai juos užklupo enkavēdistų gauja.

Kemeržūnas mėžė tvartus ir staiga – pilnas kiemas stribų iš Alvito. Jie tarsi šakalai alkani puolė prie tvarto, o ten, pastogėje, – partizanai ilėjosi. Kai jie pamatė stribus, trauktis buvo vėlu, tad atidengė uraganinę ugnį. Šaudė trise, kiti trys pabėgo pro neužstotą tarpuvartę. Toks buvo Žaibo įsakymas. Šaudžusieji vėliau sulipo įtvarte esančią slėptuvę, sunaikino dokumentus ir ginklus pakaėlė prieš save.

„Kur dar trys?“ – į atlapanus Kemeržūnui kibo baudėjai. Iš kur žmogui žinoti? Tuomet baudėjai padegė tvartą. Iš gaisro niekas neišbėgo. Tiktairaudonos liepsnos smelkėsi į išsigelbėjusiujių akis ir ugniniai prakaito lašai riedėjo skruostais. Likę gyvi apraudojo žuvusiuosius: „Tau dvišių pakerėjo troškimas neramus, Išlaisvinti norėjai pa-niekintus namus...“

Tragiškas Kemeržūno likimas. Suėmė, ištrėmė. Sugrįžo tiktais žmona, o jis vežamas į tremtį pasakė: „Bolševikai mano prakaitu nesinaudos!“ ir pasitraukė į Amžinybę.

Sunku dabar žmogui įsi-vaizduoti tokį vaizdą: mėslinose vežėciose guli suversti partizanų kūnai, prie jų pri-rištos sodiečio karvės, o prie smilkstančių sodybos degėsių stovi nuliūdės šeimininkas ir mato neapykantos iškreip-tas stribų marmūzes...

Istorikas Antanas Žilėnas rašo: „Jei žmonija žino ką nors baisiau už pragarą, tai tas pragaras Žemėje yra: ŽK, GPU, MGB, NKVD. Šią vel-nių šutvę, kuri nukankino milijonus nekaltau, sukūrė (šan-kerio savininkas – venerine li-ga sirges) „nemirtingasis“ Leninas. Šia liga Leninas už-krėtė eserė Kaplan, už tai Le-niną ji taikėsi nušauti. Šūvis nebuvó mirtinas.“

Po tardymų likę gyvi tvir-

Albinas SLAVICKAS

tino: „Kirto į smilkinį, surakino rankas, kojas ir paliko pusnuogi žiemą prie atviro lango. Ant lyties organo užnérė kilpą ir veržė... Po tardymo su-rištą įmetė į šaltą vandenį...

Gal kankintojai atgailauja? Ne, tokiu straipsniu spaudojo skaityti neteko.

To laikotarpio dvasią supranta tie, kurie buvo suaugę su tauta kūnu ir dvasia, girdėjo jos kančių balsą.

Šu meile ir pagarba partizanus rėmė, maitino, slaugė ir apraudojo senasis kaimas. Partizanų dainos skrido per Lietuvą. Tačiau ilgainiui Laisvės kovą dvasia atsimušė į ne-vilties krantą... Susidrumstė, sumenkėjo, išsilydė. Jie buvo teisūs ir klydo, mesdami ne-vilties šešelį doriems partizanams. Mūsų kartos pareiga – surasti nukankintųjų kapavietes, prikelti sutryptą tau-tos dvasią...

Nedaugelis žino, kur be kryžių dūla artimųjų palaikai. Broliai Albinas ir Gediminas Burokai nužudyti prie Stirniškių. Ten pat atkasti Magdutės Rušinskaitės palaikai. Ji žuvo téviškėje, Pūstapėdžių kaime.

Prie Budavonės miško, Vaizbūniškés kaime, Simo Strungio sodyboje, žuvo Tau-ro apyg. Kęstučio rinktinės vadas Algirdas Leonavičius-Vytis, Juozas Karasevičius-Erškėtis ir Vytautas Kazakevičius-Putinas. Juos išdavė Bartininkų milicininkas J. S. (autorui pavardė žinoma), palaikės ryšį su partizanų kuo-pos vadu Algirdu Leonavičiu-mi-Vyčiu.

Apie Vyčio ir jo bendražygių žūtį sužinome per-skaitę Vilkaviškio apskrities NKVD ataskaitą apie „banditų“ likvidavimą, pasirašytą Prūtnov ir Bogdanavičiaus: „Iš banditų ryšininkui V. A. ir G. A. (autorui pavardės žinomas) sužinota, kad Bartininkų valsčiaus milicininkas Jonas Strungis palaiko ryšį su Vyčiu.“ To užteko, kad kaltės kamuolys išsivyniotų...

Enkavėdistų tardomas Jonas Strungis prisipažino, kad tarnauja Miškui ir, vengdamas apkaltos, davė pažadą iškvieсти Vyči – pod udar... Jis pažadą įvykdė.

Kai Vilkaviškio NKVD tėvo Simo Strungio sodybą ap-supu dvigubu žiedu, kluone ilsėjosi trys partizanai. Saugumietis, vadovavęs operacijai, pasakė: „Žinau, pas tave slepiasi banditai, kur jie? Nepasakysi – sudeginsiu sodybą, tave pliką – į Sibirą!..“

(keliamas į 6 psl.)

Nukankintieji šaukiasi kapų

(atkelta iš 5 psl.)

Senelis Strungis pasimetė, išsigando: „Jie kluone“. „Eik ir pasakyk, kad pasiduotų“, – įdavė rašteli.

Įkuopos vado Vyties klausimą, kiek baudėjų atvyko, Strungis atsakė: „Sodyba apsupta – vyras prie vyro, išsigelbėti bus sunku.“ Vytis kreipėsi į bendražygius patarimo. „Vade, mes tavo valioje!..“

Vėliau Simas Strungis kalbėjo: „Einu, galva tuščia, lyg negyvenčiau. Išgirdau du pavienius šūvius ir duslų granatos sprogimą, sudrebinus rugsejį dangų...“

KGB archyve suradau „banditų sunaikinimo“ aktą, pasirašytą leitenanto Grikov ir vyresniojo leitenanto Bogdanavičiaus. Turinys: „1948 m. rugsėjo 1-ają suimtas sunkiai sužeistas banditas Erškėtis pasakė:

– Aš, Erškėtis, kadrinis banditas, Vyties kuopoje esu būrio vadas. Būryje – šeši banditai: Vytis, Kabelis, Putinas, Mažylis, Savanoris ir aš – Juozas Karasevičius-Erškėtis iš Liubavo valsčiaus Pagraužių kaimo.

– Kas priklauso rezervininkams?

– Šiuo metu jų neturime, žinių gauname iš patikimų sodiečių. Tvirtinu – žuvo Kęstučio kuopos vadas ir eilinis Putinas.

– Kas nužudė Marytę Mykolaitytę?

– Kabelis, Mažylis ir Savanoris.“

Žemiau parašyta: „Erškėtis mirė. Parašai: Grikov, Bogdanavičius“.

* * *

1947-ųjų kovo 7-ają Gurbšilio miške NKVD nukovė partizanus: Joną Žiūrį-Žilvitį, Albīną Bajoraitį-Šturmą, Alfonsą Arlauską-Terą, Vincą Glinskį-Dédę ir A. Žaldarių-Vikį.

Apie tragediją Gurbšilyje rašo Onutė Venciuviene: „Linksmi suvirto į trobą. Išsigandusi sakau: „Kur jūs? Tik ką grįžau iš Vilkaviškio, Gurbšilis pilnas stribų“, o jie: „Kas mums tie stribai, jei mūsų gražuolės panelės laukia“ ir išvažiavo rogėmis į pagirį pas Žalnieraitytes. O paryčiu – pykšt, pokšt, tra-tata-ta-ta – ir kaimiškos rogės, pakrautos palaikais nugirgždėjo į Gižus. Išsigelbėjo tik Tumas-Jaunutis.“

Nežinia, kas lėmė Žalnieraicių šeimos tragediją. Miško tribunolas i Žalnieraicių sodybą atėjo netrukus po partizanų žūties Gurbšilio miške.

Nušovė tėvą ir dukterį. Pagiryje palaukė pareinančių Žalnieraicių atėjus. Gyvi liko, kurie čia negyveno.

Būta išdavystės? Kaimynai tvirtai tikino – taip. Be to, stebino keistas Žalnieraityčių elgesys. Kai jas „liaudies gynėjai“ sutupdė į savo roges, merginos uždainavo: „Ir platus gi kraštas mūs gimtasis...“ Po dienos paleido. Suémimas dėl akių. Vienas iš „gynėjų“ partizanui nuo piršto nulupo žiedą, kitam nutraukė batus, autus paliko. Po savaitės tą stribuką su akmeniu po kaklu žmonės surado upelyje. Su svetimais netoli nuėjo...

Ta pačią dieną – 1947 metų kovo 7-ąją – Gurbšilio aidas pasikartojo Nemunaičio mokykloje, už Kalvarijos. Žuvo Jonas Šlekys-Žvalgas ir J. Čeponis-Paukštėlis. Žmonės matė, kaip mirtinai sužeista J. Šlekiui-Žvalgui Kalvarijos stribai šlapinosi į burną.

Nepaskambino varpu žuvusiam sūnui Gižų bažnyčios tarnas. Tik auštant skimbčiojo gruodukas po baudėjų padais... tik ledokšniai krito, dužo ant šventoriaus grindinio jau įdienojus, kai apnuogintieji gulėjo turgaus aikštėje.

Pildosi dainos žodžiai, kurių lietuvių vyrai dainavo: *Nepamirš partizanų Tėvynę, Nepamirš jų aukos Lietuva. Puoš mergaitės jų kapą vainikais, Sklis per amžius legenda gyva...*

Vilkaviškio rajono Būdviečių kaimo Mačiulaičio sodyboje žuvo partizanas Vincas Randis-Aidas ir antras – nežinomas. Bronius Janušaitis-Jaunius Liudai Puniškienei pasakė: „Stribų persekiojamas Aidas atbėgo į Mačiulaičio sodybą. Jis Aida išdavė.“

Bronius Janušaitis-Jaunius net neabejoja, kas išdavė Aidą, ir pasakė: „Už draugo žūtį bus atkeršta“.

Jie kovojo ir buvo narsūs. Žuvo išduoti, supriehinti, įvilioti... Dar nežinia, kur užkasti Albino Noviko-Skirkailos palaikai. Jis žuvo 1952-aisiais Antano Bieliausko sodyboje, Šilbalių kaime, suimant Albīną Bieliūną-Kabelį, pertardymą palūžusį ir davusį pažadą tarnauti represantams.

Kabelio „dėka“ enkavēdistai sunaikino paskutiniuoju Tauro apygardos Vytauto Didžiojo rinktinės partizanus Marijampolės, Vilkaviškio ir Prienų rajonuose.

Zuvusieji ir nukankintieji, kovoje už Laisvę, šaukiasi kapų...

Šiauriniame Kazlų Rūdos miškų pakraštyje glaudžiasi Sutkų bažnytkaimis, gavęs pavadinimą turbūt nuo to, kad apylinkėje gyveno daug ūkininkų Sutkų pavarde. Ši vietovė – Šakių rajono Kriūkų seniūnijoje. Prieš karą čia buvo bepradedas išaugti miestelis, vietoj senos medinės bažnytėlės pradėta statyti nauja. Okupacija statybą nutraukė, neseniai darbai atnaujinti ir vėl sustojo. Nykstantis užkampio bažnytkaimis vis dar neatsigauna...

Dar prieš Antrajį pasaulinį karą šioje vietovėje apsigyveno Kazimieras Puskunigis – vedės dukterį Oną atėjo į žentus pas Plančiūnus. Iš uošvių paveldėjo 4 hektarų ūkelį, susilaukė dviejų vaikų: sūnaus ir dukters. Pokario metai šeimai atneše sunkių išbandymų, kaip ir visai Lietuvių. Nukentėjo ir vietus klebonas Pilypaitis – už ryšius su partizanais atsidūrė lageriuose.

Ona Plančiūnaitė-Puskunigienė

Lietuvos kariai. Kairėje – Kazimieras Puskunigis. Apie 1922 metai

1944 metais karą frontui slenkant į Vakarus Sutkų apylinkėje atsiliko ir Raudonosios armijos užnugaryje atsidūrė keturi vokiečių kariai. Jie slapstėsi pas vietos ūkininkus. Po kurio laiko, susidūrė su enkavēdistais, du iš jų žuvo, kiti du prisidėjo prie lietuvių partizanų. Vieinas iš jų – karininkas, kapitanas Langhofas, kitas – kareivis, žinomas Jeronimo slapyvardžiu.

Puskunigų šeima tapo partizanų rėmėjais. Sūnus Antanas prisimena, kad prie namų visuomet kabojo partizanus įspėjantis slaptas ženklas: koks nors išskalbtas drabužis, rankšluostis ar ant tvoros pakabintas indas. Vėliau, kai vietos enkavēdistai pradėjo šeimą įtarinėti, Puskunigai slapstydamiesi ne vieną nak-

tį praleido miške – vengė galimo ištremimo.

Partizanų rėmėjais tapo ir artimi Puskunigų giminaičiai – Andriuškevičių šeima iš Marijampolės valsč. Strazdiškių kaimo. Albina

nušovė kovos draugus ir pats nusiušovė, bet nušauti žmoną neišdriso. M. Urbaitienė enkavēdistams pakliuvo gyva.

Kitą dieną buvo apsuptas netoli ese buvęs kitas partizanų bunkeris. Jame slėpėsis kapi-

tonas Langhofas praeikė gyvas nepasi-duosią. Jis su ginklu iššoko iš slėptuvės ir tuo pat krito negyvas suvarpytas kulkų. Bunkeryje buvę A. Andriuškevičiūtė ir Jeronimas nuspindė pasiduoti. A. Andriuškevičiūtė buvo nuteista kalėti, vargo Karagandos lageriuose. Dabar gyvena Vilniuje. Jeronimas suvilio enkavēdistus pažadėdamas parodyti dar vieną partizanų bunkerį. Nuvažiavo į mišką ir kai enkavēdistai puolė supti tariamąjį bunkerį, Jeronimas paspruko nuo savo sargybinių. Dar apie metus slapstėsi, kol ir

vėl buvo išduotas, įviliotas į pinkles. Ir ši kartą jam pavyko ištrukti. Bet persekiotojų kulką įjikiudė... Pamiškės so-dybą Jeronimas pasiekė mirtinai sužeistas. Vietos gyventojai palaidojo jį miškelio pakraštyje. Apie tai sužinojo stribai – kapą atkasė, nepasydėjo – numovė batus ir taip palaikus paliko. Kaimyniniai gyventojai vėl ji palaidojo toje pat vietoje.

Kazimiero Puskunigio ryšiai su partizanais tapo žino-mi sovietų struktūroms. Kuri laiką jis bandė slapstyti, bet netrukus pradėta bauginti jo šeimą. 1948 metais K. Puskunigis nuėjo į Kriūkų valsčių ir pasidavė. Buvo nuvežtas į Marijampolę. Kadangi nieko neišdavė, buvo tardomas labai žiauriai – išmušė jam dantis ir, matyt, sulaužė žandikaulius, nes po tardymu galėjo tik skystą maistą nuryti. Iškankino, nuteisė ir išgabeno į lagerį Karagandos srityje. 1950 metų rugpjūčio 2 dieną Kazimieras Puskunigis lage-ryje mirė.

Sūnus Antanas Puskunigis nepamiršo, už ką kentėjo jo šeima, žuvo tėvas ir giminaičiai. Jis visada dalyvauja pagerbiant žuvusiuosius, savo darbu ir parama prisidėjo Marijampolės apylinkėse sta-tant keliolika paminklų žuvu-siems partizanams.

Aleksandras JAKUBONIS

Antrasis pasaulinis pasibaigė negreit...

2010 m. balandžio 15 d.

Tremtinys

Nr. 14 (892)

7

Asta Bagdanavičienė

1946–2010

Asta Bagdanavičienė gimė Lazdijų rajono N. Kirsnos kaime. Pradinę mokyklą baigė Rusijoje, kur 1949 m. buvo ištremta kartu su motina (tėvas žuvo Kalniškės mūšyje). Į Lietuvą grįžo 1958 metais. Baigusi vidurinę mokyklą, išstojo į Vilniaus kultūros mokyklos dramos studiją. 1985 metais Klaipėdos konservatorijoje baigė lietuvių kalbą ir režisūrą. Septy-

nerius metus vadovavo Lazdijų Laisvės kovų muziejui, įkurtam 1992 metais. Buvo Lazdijų rajono gyventojų, rezistenčių ir kitų okupacijos aukų jamžinimo komiteto pirminkė. Lazdijų Laisvės kovų muziejaus ansamblis „Žilvitis“ vadovė, LPKTS Lazdijų filialo pirmininkė.

Nuo širdžiai užjaučiamė dukterį Viktoriją, giminės.

LPKTS Lazdijų filialas

Pro memoria

Skelbimai

Nuo **balandžio 16 d.** Vytauto Didžiojo karo muziejus (K. Donelaičio g. 64, tel. (8 37) 320 939) kviečia aplankytį parodą „**Lietuvos karys Žalgirio mūšyje**“, eksponuojamą Vytauto Didžiojo kapeloje. Parodoje lankytos pamatys XIV–XV a. Lietuvos karių ginkluotę: kalavijus, kosas kirvius ir peilius, ietigalius, strėlgalius, šalmus, raitelių ir žirgų ekipuotės detales, bombardas, pirmuosius parakiniaus ginklus Europoje, akmeninius sviedinius. Pirmą kartą bus eksponuojami visi Žalgirio panoramos eskizai (šeši paveikslai, kurių bendras ilgis beveik 10 metrų).

Balandžio 17 d. (šeštadienį) Kauno įgulos karininkų ramovės salėje (Mickeyčiaus g. 19) įvyks **Lietuvos laisvės kovos sajūdžio metinis ataskaitinis suvažiavimas. 10 val. šv. Mišios Šv. Mykolo Arkangelo (Įgulos) bažnyčioje. 11.30 val. suvažiavimo pradžia.**

Kviečiamė dalyvauti visus LLKS narius.

LLKS valdyba

Balandžio 17 d. (šeštadienį) 10 val. Varėnos kultūros namų kino salėje (Basanavičiaus g. 17) įvyks **LPKTS Varėnos filialo visuotinis susirinkimas**. Dalyvių registracija 9 val. Teatrautis tel. (8 310) 30 286.

Balandžio 17–18 dienomis Kaišiadorių apylinkėse rengiamas pėsčiųjų žygis „Didžiosios Kovos apygardos partizanų takais“. Žygio atidarymas **balandžio 17 d. (šeštadienį) 09.30 val.** prie Žaslių miestelio pagrindinės mokyklos, **10 val.** startas. Finišas – **18 d. (sekmadienį) 14 val.** Žaslių pagrindinėje meno mokykloje.

Dalyvių registracija – tik išankstinė, iki balandžio 15 d. el. paštu: jlpmaratonai@gmail.com arba telefonais 8 645 24224 ir 8 648 96846.

Žygyje gali dalyvauti visi norintieji nuo 16 metų amžiaus (nepilnamečiai turi turėti tévų sutikimą). Starto mokesčis – 10 litų (spalvoti žemėlapiai, atminimo dovanos ir kt.). Dalyvių kelionės bei maitinimo išlaidas apmoka patys dalyviai. Nakvynė numatoma mokyklos stadione.

Balandžio 24 d. (šeštadienį) įvyks pirmo Žemaitijoje LLA partizanų štabo žūties **65-ąjų metinių minėjimas. 11 val. žuvusių partizanų pagerbimas prie Žemaičių apyg. partizanų paminklo Telšiuose. 12 val. šv. Mišios Telšių katedroje. 13.30 val. išvykimas į Skirpščių kaimą prie buvusio partizanų štabo. 14 val. minėjimas.**

Malonai kviečiamė dalyvauti.

Balandžio 25 d. (sekmadienį) 15 val. Klaipėdos universiteto Jūrų technikos fakulteto aktų salėje (Bijūnų g. 17) įvyks **Klaipėdos politinių kalinių ir tremtinių sajungos ataskaitinė konferencija-susirinkimas**. Dalyvaus choras „Atminties gaida“.

Kviečiamė aktyviai dalyvauti. Galėsite sumokėti nario mokesčių ir įsigyti knygų tremties ir Laisvės kovų tematika. Turekite nario pažymėjimą.

SL289

Leidėjas LPKTS

Redaktorė - Jolita Navickienė

Redakcija:

Dalia Maciukevičienė,
Vesta Milerienė

Tremtinys

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. (8 37) 323 204, faksas (8 37) 323 214

Indeksas 0117. El. paštas: tremtinys@erdves.lt, LPKTS puslapis internete: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sask. AB "Vilniaus bankas", kodas 70440, Nr. LT18 70440600 0425 8365.

Spausdino spaustuvė UAB "Rinkos aikštė", Josvainių g. 41, Kėdainiai

Offsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 3300. Užs. Nr.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Lida Dyčmonaitė-Rūkienė

1929–2010

Gimė ir augo Beržinės k., Jurbarke, dešimt vaikų auginusioje ūkininkų šeimoje. 1949 m. su tévais, seserimis ir broliais buvo ištremta į Irkutsko sr. Nižne Udinsko r. Vėliau išvyko į Intą aplankytį ten kalinčio brolio. 1959 m. įstojo su buvusiu politiniu kaliniu Juozu. Į Lietuvą grįžo 1961 m., nuo 1963 m. apsigyveno Jonavoje. Užaugino du sūnus, su laukė vaikaičių.

Palaidota Tauragės kapinėse.

Nuosirdžiai užjaučiamė sūnus, jų šeimas ir artimuosius.

LPKTS Jonavos filialas

Karolis Akstinas

1926–2010

Gimė Randamonų kaime. Augo šešių vaikų šeimoje. Būdamas 13 m. neteko motinos, po dvejų metų – tévo. Sovietų okupacijos metais Karolis dalyvavo rezistencinėje veikloje. Buvo Dainavos apygardos partizanų ryšininkas. 1947 m. jis suėmė ir nuteisė 10 m. lagerio: 8 metus kalejo įstoje, vėliau 7 metus praleido tremtyje, ten susitiko su savo seserimis. Sukūrė šeimą su Valerija iš gimtojo Randamonų kaime. Gimė sūnus. 1962 m. Karolis su šeima grįžo į giminę. Lietuvoje dar gimė du sūnūs. Dirbo Druskininkų duonos kombinate, statybose, vandentiekioje.

Nuo Atgimimo laikų dalyvavo įvairiuose renginiuose, Druskininkų krašto klubo, ansamblis „Suktinis“, LPKTB, Saulių sajungos veikloje.

Palaidotas Ratnyčios kapinėse.

Nuosirdžiai užjaučiamė žmoną Valeriją, sūnus Algimantą, Arūną, Gintarą ir artimuosius.

Druskininkų krašto klubas, Alytaus apskrities A. Juozapavičiaus šaulių rinktinė, LPKTB Druskininkų skyrius

Stasė Priešpilienė

1925–2010

Gimė Šakių r., gausioje ūkininkų Puskepalių šeimoje, auginusioje du sūnūs ir tris dukteris. 1944 m. šeima ištremta į Krasnojarsko kraštą. Tremtyje Stasė ištękojo, užaugino sūnū. Grįžusi į Lietuvą dirbo Šakių r. kolūkyje. Persikėlė gyventi į Jurbarką, iki pensijos dirbo Jurbarko ligoninėje.

Palaidota Jurbarko kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamė sūnų su šeima ir artimuosius.

LPKTS Jurbarko filialas

Zigmantas Aušiūra

1923–2010

Gimė Vilkaviškio aps. Bagotosios valsč. ūkininkų šeimoje, auginusioje šešis vaikus. Brolis tapo partizanu, Zigmantas – ryšininku. Dalyvavo išlaisvinant broli. Zigmantas buvo areštuotas ir tardytas Kauno kalėjime, nuteistas 7 m. lagerio. 1948 m. buvo ištremta tévai. Tévas kelyje mirė. Po lagerio Zigmantas susirado ištremtą šeimą, dirbo miškų úkyje. Į Lietuvą grįžo po 10 metų. Apsigyveno Vilkupių kaime, dirbo „Draugystės“, „Švyturio“ kolūkuose. Nuo 1996 m. buvo LPKTS Vilkaviškio filialo narys.

Palaidotas naujosiose Kudirkos Naumiesčio kapinėse.

Nuosirdžiai užjaučiamė žmoną, giminės ir artimuosius.

LPKTS Vilkaviškio filialas

Knygų tremties ir rezistencijos tematika bei naujus „Laisvės kovų archyvo“ numerius galite įsigyti LPKTS būstinių knygynelyje, Laisvės al. 39, Kaune.